

Frans Schröder - Oude en nieuwe muziek op 'oude' blaasinstrumenten

www.fransschroder.nl

Benedicite Dominus - Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547)

Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547) was in de periode 1539 - 1547 zangmeester van de zangersgroep van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap in 's-Hertogenbosch. Heeft in haar boek *Gegeven den sangeren. Meerstemmige muziek bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch in de zestiende eeuw* ('s-Hertogenbosch, 2002) het volgende geschreven over het motet *Benedicite Dominus* [p. 176].

"Het dankwoord dat de Broeders [van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap] uitspraken voordat zij gezamenlijk de maaltijd nuttigden, werd in een rekeningpost uit 1509-10 aangeduid als *Benedicite*. De tekst van dit *Benedicite* is helaas niet in het huidige archief van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te vinden. Wel treffen we in de werkenlijst van voormalig zangmeester Gheerkin de Hondt een motet aan dat de titel *Benedicite Dominus* draagt. De volledige tekst van dit motet luidt als volgt:

Benedicite Dominus nos et ea que sumus sumpturi
Benedicat dextera christi
In nomine patris et filii et spiritus sancti
Amen

Te vertalen als:

Heer, zegen ons en wat wij zullen ontvangen,
Zegene ons ook Christus' rechterhand
In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest
Amen

Het blijkt dat we hier met een tafelgebed te maken hebben, waarvan er in de Middeleeuwen vele in omloop waren. De teksten waren bedoeld voor het dagelijks leven en werden gelezen voordat men aan de maaltijd begon. Diverse zestiende-eeuwse componisten waaronder Nicolas Gombert, Thomas Crecquillon, Clemens non Papa en Orlandus Lassus componeerden tafelgebeden op verschillende teksten.

De pas aangetreden zangmeester Gheerkin de Hondt kreeg in maart 1540 een extraatje, omdat hij "...sommige moutetten in de eere van der bruederscappe gemaict heeft ..." Het motet *Benedicite Dominus* zou één van deze motetten kunnen zijn. Het moet voor de Broeders een grote eer geweest zijn, dat de nieuwe zangmeester speciaal voor hun geliefde maaltijden zo'n prachtig muziekstuk componeerde."

Blokfluitkwartet Capriola heeft *Benedicite Dominus* instrumentaal uitgevoerd tijdens de concerten *Muziek uit de 16e eeuw van de 'Illustre Lieve Vrouwe broederschap te 's-Hertogenbosch'* met het Haags Renaissance Kamerkoor in Rijswijk, Den Haag en Den Bosch; oktober en november 2005.

Hieronder staan afbeeldingen van pagina's uit het stemboekje *Cambria Bibliothèque Municipale MS 125* met *Benedicite Dominus* van Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547). Van boven naar beneden: de 1e stem (Superius), de 2e stem (Contratenor), de 3e stem (Tenor), de 4e stem (Bassus).

Bron

- Meerstemmige muziek bij de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch in de zestiende eeuw, Véronique Roelvink, 's-Hertogenbosch, 2002.

Frans Schröder, Delft, 2008, 29-3-2018.

Pagina uit stemboekje *Cambria Bibliothèque Municipale MS 125* met de 1e stem (Superius) van *Benedicite Dominus* van Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547).

Pagina uit stemboekje *Cambria Bibliothèque Municipale MS 125* met de 2e stem (Contratenor) van *Benedicite Dominus* van Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547).

Pagina uit stemboekje *Cambria Bibliothèque Municipale MS 125* met de 3e stem (Tenor) van *Benedicite Dominus* van Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547).

Pagina uit stemboekje *Cambria Bibliothèque Municipale MS 125* met de 4e stem (Bassus) van *Benedicite Dominus* van Gheerkin de Hondt (fl. 1530 - 1547).